

Vasile ROMANCIUC (născut la 17 decembrie 1947 în satul Bădragii Noi, Edineț, fostul județ Hotin), poet român. Absolvent al Facultății de Litere (secția jurnalism) a Universității de Stat din Chișinău (1972). Redactor la Radio Moldova, consilier la Uniunea Scriitorilor, redactor la editurile Museum, Gh. Asachi, Literatura Artistică, Prut. Membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (1976), membru al Uniunii Scriitorilor din România (1994), membru al PEN Clubului (1996).

Volume de versuri: *Genealogie* (debut editorial, 1974); *Citirea proverbelor*, 1979; *Din tată-n fiu*, 1984; *Ce am pe suflet*, 1988; *Note de provincial*, 1991; *Un timp fără nume*, 1996; *Îndoiala de sine*, 1997; *Un ochi/Un oeil*, ediție bilingvă româno-franceză, antologie și prefață de Valeriu Rusu, 2000; *Marele pustiu invizibil*, 2000; *Olimpului de plastic*, 2007; *Recitirea proverbelor*, 2007; *Purtătorul de cuvânt al tăcerii*, 2011; *Veșminte de gală pentru marii pitici*, 2011; *Lasă un semn*, 2012; *Cuvântul ne adaugă vedere. Sonete*, 2012; *Lumina glasului lăuntric*, 2016.

Cărți pentru copii: *Dacă ai un prieten*, 1983; *Mama coase-o floarea*, 1987; *Doi iezi*, 1990; *Floarea zburătoare*, 1998; *Toate întâmplările se prefac în cuvinte*, 2000; *Copilul cu aripi de carte*, 2006; *O furnică în bibliotecă*, 2007; *De ce plânge clovnul?*, 2009; *Am un nume frumos*, 2013; *Puiul mamei, dragul tatei*, 2016; *Poezii mici de crescut mare*, 2018; *Abecedar. Primii pași printre cuvinte și cifre*, 2018.

Premiul Național al Republicii Moldova (2000), Marele Premiu pentru Poezie *Nichita Stănescu* (Ploiești, România, 2001), Diploma de Onoare a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret – IBBY (Basel, Elveția, 2002, și Atena, Grecia, 2018). Premiul *Opera omnia* al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2015).

Ordinul de Onoare al Republicii Moldova (2010). Ordinul Meritul Cultural în grad de Ofițer (România, 2014).

„...Vasile Romanciuc este un reflexiv care adaugă foșnetului liric al poeziei fluidității unei gândiri identitare, cu strictă conștiință de sine. Poemul său este meditativ fără a fi grav, etic, dar fără săcăiala moralistă, concret-istoric, evitând însă sloganul. O cerebralitate frăgezită de frumos.”

Eugen LUNGU

CARTIER POPULAR

Vasile ROMANCIUC

Pâinea noastră
cea din toate filele

Antologie de versuri

25 CARTIER

Din 1995, în toate librăriile bune

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel.zfax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.
Tel.zfax: 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md
cartier.md

*Cărțile CARTIER pot fi procurate online pe shop.cartier.md
și în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.
Cartier eBooks pot fi procurate pe iBooks, Barnes & Nobles și pe cartier.md*

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău.
Tel./fax: 022 21 42 03. E-mail: librariadincentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău.
Tel./fax: 022 24 10 00. E-mail: librariadinhol@cartier.md
Librăria online, shop.cartier.md.
Tel.: 068 555 579. E-mail: vanzari@cartier.md

Colecția *Cartier popular* este coordonată de Gheorghe Erizanu

Editor: Gheorghe Erizanu
Lector: Em. Galaicu-Păun
Coperta seriei: Vitalie Coroban
Coperta: Vitalie Coroban
Design/tehnoredactare: Marina Darii
Prepress: Editura Cartier
Tipărită la Bons Offices

Vasile Romanciuc

PÂINEA NOASTRĂ CEA DIN TOATE FILELE

Ediția I, martie 2020

© 2020, Editura Cartier, pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.
Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Aprobat de Comisia de selecție pentru editarea cărții naționale și editat cu contribuția Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Romanciuc, Vasile.

Pâinea noastră cea din toate filele: Antologie de versuri/Vasile Romanciuc;
cop.: Vitalie Coroban. – Chișinău: Cartier, 2020 (Tipogr. „Bons Offices”). – 208 p. –
(Cartier popular/col. coord. de Gheorghe Erizanu, ISBN 978-9975-79-891-4)
(Seria de autor. Vasile Romanciuc, ISBN 978-9975-86-039-0).

1000 ex.

ISBN 978-9975-86-416-9.

821.135.1(478)-1

R 69

AVERS – REVERS

Cad lin litere

Sunt purtătorul de cuvânt al tăcerii.

Plouă curat, cald, cad lin litere
din alfabetul ceresc –
dacă aş putea alcătui din ele
cuvinte,
aş trăi bucuria unor poeme de dragoste
dumnezeieşti.

Visez de mult o poezie de dragoste,
o poezie neobişnuită,
în care sentimentele pot fi citite
şi înţelese
fără dicţionarul de neologisme,
fără dicţionarul de arhaisme.

Sentimente care se văd
graţie propriei lor lumini.

Sentimente care,
pentru a se face auzite,
nasc liniştea mai întâi.

Sunt purtătorul de cuvânt al tăcerii.

1998

VARIANTĂ POSIBILĂ

Mi-ar fi plăcut să fiu un cuvânt
(eu sunt cuvântul „sunt”, scria Nichita Stănescu),
să fiu un cuvânt,
să mă caute cu disperare, zile în șir, un poet –
negăsindu-mă,
să nu-și poată termina poemul

un cuvânt care nu rimează
cu celelalte cuvinte
și nu poate fi pus
în cătușele unui distih banal
(ah! umiliința de-a sta ascultător
sub călcâiul piciorului de vers –
acest poetic călcâi al lui Ahile!)

mi-ar fi plăcut să fiu un cuvânt,
un cuvânt singular, un cuvânt singur,
un cuvânt sihastru

* * *

mi-ar fi plăcut să fiu un cuvânt,
în afară de lupta cuvintelor pentru existență
(vorba lui Grigore Vieru),
există și o egalitate a cuvintelor, fascinantă,
cine are ochi de văzut – vede,
cine are inimă de înțeles – înțelege:
cuvântul *cerșetor*, bunăoară, nu este
mai sărac decât cuvântul *bancher*,

cuvântul *filosof* nu se consideră
mai deștept decât cuvântul *neștiutor*,
cuvântul *sergent* nu execută ordinele
cuvântului *general*,
cuvântul *negru* nu este sclavul
cuvântului *alb*

și așa mai departe
cuvintele sunt fericite, cuvintele există
fără să-și cunoască sensurile

* * *

mi-ar fi plăcut să fiu un cuvânt,
un cuvânt
silabisit de micuțul ce-nvață vorbirea,
un cuvânt dintr-o scrisoare
de dragoste,
ultimul cuvânt al muribundului
către cei dragi,
un cuvânt care ar anihila
puterea blestemelor,
un cuvânt dintr-o rugăciune,
un cuvânt dintr-o colindă

mi-ar fi plăcut să fiu un cuvânt,
un cuvânt
de care să le fie dor
celorlalte cuvinte

1997

Bibliotecile

Lui Leo Butnaru

Aici vine sufletul
să se bucure, gândul
să muncească, vederea
să împrumute lumină

aici, în această oază
împuținând deșertul
și deșertăciunea,
înmulțind iubirea, speranțele

* * *

dacă n-ar fi, nu s-ar povesti,
dar este:
timpul dinlăuntrul unei biblioteci
este altul decât cel din afara ei
aici, într-o zi, crești cât alții, din afară,
într-un an, într-un veac, într-o viață,
aici este
tinerețe fără bătrânețe
și viață fără de moarte

* * *

Biblioteci – teci
pentru săbiile ascuțite
ale spiritului,
pentru săbiile neruginitoare
ale cuvântului –

aşa ar fi zis Alexandru Macedon
după ce a văzut în vis
viitoarea Bibliotecă
din viitorul oraş Alexandria

1998

Un ochi

Rătăcește, trist și înlăcrimat, un ochi prin oraș.
O lume amărâtă trece pe lângă el
prefăcându-se că nu-l vede.
Nimeni, nimeni nu-l întreabă:
ochiule, vrei să fii al meu?
Nimeni, nimeni nu-i zice:
ochiule, ce mult îmi lipsești!
Orbii nu vor să mai vadă.
Văzătorii nu vor să vadă mai mult decât văd.
Lumea se teme de ochiul acesta
care mai știe ce-i plânsul:
i-ar putea schimba punctul de vedere
asupra propriei sale orbiri.

Rătăcește, trist și înlăcrimat, un ochi prin oraș.

1997

Tabla înmulțirii cu șapte

Nimeni,
nimeni nu mai vrea să fie balaur.
Nimeni.
Mai ales balaur cu șapte capete.
Că nu-i glumă să-ți cumperi
șapte pălării deodată.
Sau șapte perechi de ochelari.
Iar dacă mai ești și fumător, ce te faci?
Iar dacă-ți mai place și păhărelul?
Bineînțeles, e grozav să-l bârfești pe cutare
cu șapte guri sincronizate,
dar face să fii balaur
pentru nimicuri din astea?
Dar când prind a se certa
cele șapte capete – care dintre ele-i mai deștept? –
vai, Doamne! cum se mai mănâncă,
cum se mai mușcă!
Hai să fim oameni, zice balaurul,
furat de gândurile acestea pedagogice,
apoi se dă de șapte ori peste cap
(peste... capete),
având certitudinea că se transformă
 în
omul nou, omul nou, omul nou,
 omul nou,
omul nou, omul nou, omul nou.

1992

E toamnă, cad măștile

O jumătate de viață nu facem altceva decât
să ne punem măști pe obraz:
mască peste mască, mască peste mască...
Cele purtate vreme îndelungată
ni se par, după un timp, fețe omenești –
ne punem atâtea măști câte le poate duce
obrazul,
cât faptul acesta nu e bătător la ochi.
Dacă ți-a spus cineva că ești gros de obraz,
să știi că ți-ai pus o mască în plus,
te-ai deconspirat –
acum începe cea de-a doua jumătate a vieții,
în care
cad măștile acumulate anterior.
Cad măștile ca frunzele toamna:
mască după mască, mască după mască...
Ar trebui, desigur, după ce vor cădea toate măștile,
să dăm de fața adevărată,
să dăm de fața adevărată,
dar, vai!
nu dăm decât de masca nr. 1
sub care nu se mai ascunde nimic –
cine știe, cine știe
de când ne naștem mascați,
de când ne naștem mascați...

E toamnă.
Cad frunze și măști.
Cad frunze și măști.

1993

Orologiu

Suntem montați
în Marele Timp precum
cucii, cucii în orologii –
rolul nostru e neînsemnat:
la vremea convenită,
scoatem capul prin ușița
demodatului măsurător de clipe,
strigăm sau cântăm *cu-cu* de câte ori e nevoie
și dispărem
până la următoarea oră exactă.
Cu-cu, cu-cu, viață
între roți dințate, între dinți rotați.

1993

Marele pustiu invizibil

Trec turme flămânde,
trec turme barbare,
turme păscând rădăcini,
doar rădăcini.

Ce pustiu imens, ce pustiu
acoperit cu iarbă verde
și flori!

Sahara noastră
e-n sufletul nostru.

1992

Propoziția

Numai Moartea știe totul
despre noi.
Zilele noastre albe,
zilele noastre negre
sunt mișcări ale condeiului ei.
Nu prea are vocabular
Moartea – iată de ce viața noastră
e o propoziție
atât de scurtă!
O propoziție
alcătuită mai mult
din părți de tăcere
decât din părți de vorbire.
Ce propoziție,
ce propoziție înfricoșată –
i se pare mereu
că aude cum vine punctul
șuierând ca un glonte.

1991

Temă (teamă) basarabeană

Râul în care se scaldă străinul
peste noapte
s-ar putea transforma
în graniță.

1992

Litanie

Lui Constantin Tănase, in memoriam

Dă-ne nouă, Doamne,
limba noastră cea de toate zilele
și pe noi, Doamne,
limbii noastre dă-ne.

Este a noastră limba noastră
dacă și noi ostenim
să fim și să rămânem
ai ei.

Români din toate țările,
uniți-vă
în țara din care
nicicând n-ați plecat –
România Mare a Limbii!
(De la Nicolae Iorga citire:
*Dintr-un popor fac parte
toți câți știu
că fac parte din el.*)

Câtă lumină, câtă credință
și bunătate
e-n sufletul limbii noastre
dacă ea,
din **вредный***, **vrednic** știe să facă...

* Вредный (Vrednii) – (rus.) dăunător, păgubitor; periculos, ostil, dușmănos.

Dă-ne nouă, Doamne,
limba noastră cea de toate zilele
și pe noi, Doamne,
limbii noastre dă-ne.

Dă-i, Doamne, limbii noastre
viață fără de moarte
și
creație fără recreație...

31 octombrie 2014